

LBRIS

We know
books

Michael Varujan Magharian. S-a născut la București în 1961. De profesie inginer și economist, s-a relocat cu familia în Canada din 1995. S-a pensionat în 2013. De atunci a publicat *Licurici* (2019), *Carielistul* (2021), *Povestea unui oarecare* (2022), *Zilele pescărușului albastru* (2022) și *Cum să treci de două ori prin apa unui râu* (2023). O serie de nuvele i-au fost găzduite în revistele Fictiunea.ro, Araratonline.com și Observatorul.com. La Institutul European i-au fost publicate *Adevărata viață a lui Sisif* (2022), *Femeia dracului* (2022), *În umbra metropolei* (2023) și *Sfânta pătrime* (2024). Deși sunt romane aparținând genului ficțiunii romantice după catalogarea nord americană, acțiunile plasate pe fundalul vieții canadiene sunt veridice, candid, dinamice și scrise într-un limbaj voit nepretențios tocmai ca fraza să rămână rotundă și cursivă, să fie ușor de lecturat și să creeze efecte de peliculă cinematografică în derulare.

Michael Varujan Magharian, *Cum să treci de două ori prin apa unui râu*
© 2024, Institutul European Iași

INSTITUTUL EUROPEAN

Iași, str. Bălușescu nr. 2, OP 6, CP 1309
euroedit@hotmail.com; www. euroinst.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MAGHARIAN, MICHAEL V.

Cum să treci de două ori prin apa unui râu / Michael
Varujan Magharian. - Iași : Institutul European, 2024
ISBN 978-606-24-0391-1

1

Reproducerea (parțială sau totală) a prezentei cărți, fără acordul Editurii, constituie infracțiune și se pedepsește în conformitate cu Legea nr. 8/1996.

Printed in ROMANIA

Michael Varujan Magharian

CUM SĂ TRECI DE DOUĂ ORI PRIN APA UNUI RÂU

INSTITUTUL EUROPEAN
2024

Aștepta în burnița rece să-l culeagă un taxi din fața blocului. La party voia să bea, așa că-și lăsase mașina în garajul subteran. Da' acum îi venea că poate nu i-ar fi stricat să se fi folosit de ea. Știa de ce se ducea. S-o întâlnească pe aia de i-o prezentase vară-sa. Emma o chema. Era singură, și studia ceva științe umaniste în timp ce lucra la office-ul unde șefă era Ana. Care Ana-l bătea în continuu la cap că să nu stea singur. Ce-i era ei, nu înțelegea. El se simțea bine, și când nu, ștoarfele aveau grijă să-l repună repede îndărăt pe șine. Da' și vară-sa și bărbat-său îl voiau priponit. Cică să-și găsească un rost în viață. Și care ar fi ăla? Să-și întemeieze o familie. Să facă copii. Uite la ei, făcuseră doi. Îi trimitea tone de poze și filmulețe. Se minunau de cum creșteau. Și mai deștepți ca ei nu erau. Îi îmbrăcau cu doar ce avea etichetă de designer și le luaseră jucării mormane. Numai că ăștia se jucau cu capacele de bere furate din coșul de reciclare. Îl prevenise dinainte: fata era serioasă, nu cumva s-o trateze ca pe fufele lui. Ha, da' de unde știa cum își trata el fufele? Las că știa ea. Și-i cunoștea părinții. Erau respectabili și cu frică de Dumnezeu. Eh, frici avea și el. Da' mai degrabă erau legate de piața financiară, că tot în jos se ducea. Emma era drăguță, micuță de statură și fragilă, proporționat arcuită, cu părul castaniu și ochi căprui calzi și iscoditori. Numai că fufele lui erau mai drăguțe. Ba, mai știau să facă și lucruri. Se îndoia că asta ar ști sau și-ar dori. Și atunci, la ce bun i-ar fi?

Locuiau la mama dracului într-o suburbie populată de clasa mijlocie ridicată ceva mai sus pe cracă. Erau adunați mai mulți, dar Ana avusese grijă să-i pună să stea unul lângă altul.

„Marcu, contez pe tine că ai grijă de Emma”, i-a zis, de parcă ea ar fi avut de gând să se îmbarce în avion și să-i lase singuri acolo.

Emma avea deja un pahar în mână, cunoștință cu ceilalți îi făcuse vară-sa, lui ce-i mai rămânea să facă? Să dea din gură. Ori fata atâta aștepta. L-a adus repede la ce studia ea. Numai ea vorbea. La cât dădea aprobator din cap, lui Marcu i se strâmbase gâtul. Pierduse șirul. Îi venea să-i spună că de ontologia existențialistă și fenomenologică a lui Heidegger i se flutura, dar dacă fata-i explica, el trebuia să asculte, că așa se cuvenea. Totuși, din toată abureala, ceva l-a trezit.

„Care era ăla, Heraclit zici?”

„Da, că unul nu poate trece prin același râu de două ori. Apa curge, e alta de fiecare dată”.

„O fi, da' efectele sunt aceleași, nu? E ca și cum ar fi aceeași”.

Emma s-a apucat să turuie. Unii interpretaseră într-un fel, alții pe dos și cu susul în jos, și Marcu rătăcea între colocviile de la Niceea: câți îngeri încap într-un vârf de ac?

„Nu, aia cu îngerii pare-se că ne-ar veni de la Thomas Aquino”, l-a admonestat cu blândețe Emma.

„Da' știi, chestia cu râul mi-a plăcut. Ca și cum am fi meniți să ne repetăm greșelile la nesfârșit. Cică prin progresul științei descoperim noi resurse, și deci nu ne vom mai scoate ochii ca pe cele de dinainte. Da' nu-i adevărat. Noi 'om fi alții, însă lăcomia-i tot aia. Nu se schimbă orice am face. Așa că ne vom războii în continuare”.

„Nu chiar. Când ne vom putea distruge cu totul, o s-o facem, așa că punem capăt”.

„Ha, asta înțeleg. Ești tare deșteaptă”.

„Acum mă placii mai mult?”

Marcu a pufnit în băutura din care tocmai sorbea. Asta de unde mai venise?

„Emma, am spus-o serios. N-am avut nicio altă intenție”, s-a apărut, neștiind cu ce greșise.

„Dar nu te-am acuzat. Știu de ce sunt aici, la fel și tu. De ne-am place unul pe altul, nu văd ce rău am face?”.

„Vrei să vii cu mine?”

„Nu. Dar îmi poți face curte”.

A doua zi, Marcu a sunat-o pe verișoară-sa.

„Mai spune-mi odată, cum ai dat de ea?”

„Madam Sarkissian mi-a zis de Emma că-și caută o poziție cu jumătate de normă, și cum chiar aveam nevoie de cineva, am luat-o la mine”.

„Bine, dar ce știi de ea?”

„Este deșteaptă, modestă și serioasă. Și singură. I-a refuzat pe câțiva care au invitat-o în oraș. Stă retrasă și învață. Nu face nimic altceva”.

„Te-a sunat azi?”

Ana a ezitat.

„Ok, te-a căutat. Ce ți-a zis?”

„Am înțeles că ți-a dat telefonul și emailul. De ce nu-i vorbești direct ei?”

„Tu faci pe codoașa. Așa că dă-i drumul”.

„Nu ți-e rușine? Încerc să-ți fac un bine. Și și ei, deși ar trebui să am dubii cu tine”.

„Bine, bine, aștept”.

„Ba poți aștepta până poimăriți. Caut-o singur. Sau n-o căuta. E treaba ta”.

Se uita lung la contactul din telefon pe care i-l pusese chiar ea. Ce-i trebuia dureri de cap? Auzi, s-o curteze. Da' ce, erau în evul mediu? De ce nu l-ar curta ea pe el? Nu se dau egale?

Jinduia însă după ceva acțiune. A sunat-o pe Rose.

„Dragule, îmi pare rău, dacă-mi spuneai de ieri, sigur. Da' ne putem vedea luni seara, ce zici?”

„O să-ți spun”.

Încă două de pe lista scurtă se dăduseră indisponibile. Mai avea rezerve, da' parcă nu mai avea chemare. Nu c-ar fi fost proaste, din contră, erau chiar istețe, o istețime culeasă de prin baruri, da' Emma asta era atât de ... altfel. Doar că în niciun caz n-ar fi căutat-o de a doua zi. Trebuiau să treacă minimum trei. Și nici nu era sigur. Când telefonul a început

să-i vibreze în palmă și i-a văzut numărul și-a zis imediat că fata era bucluc.

„Bună Emma, credeam că după party o să dormi până la amiază”.

„De ce, aveai intenția să mă suni și ți-ai zis că-i prea devreme? Poate peste trei zile? Nu asta-i regula? Mi-o fi plăcând filozofia, da' nu-s căzută din lună”.

„Păcat, dacă veneai de acolo cu ceva mostre acum ai fi fost multimilionară”.

„N-am nici mostre, și nici multimilionară nu-s. Ba dimpotrivă, așa zice că-n contul meu bate vântul. Părinții îmi plătesc facultatea, că altfel așa fi fost vopsită toată în roșu”.

„Ha, ai face pereche cu 'The Girl in Blue'”.

„Cu care din ele?”

„Ăă ... nu știu de niciuna. Potriveală cromatică. Am zis-o la nimereală”.

„Una-i de Wodenhouse. Cealaltă-i de Ann Rinaldi, și-i chiar interesantă. O canadiancă se dă drept bărbat și spionează pentru 'Union Army'. Deși meritele i-au fost recunoscute de guvernul american, revendicările i-au fost ulterior disputate”.

„Ești cumva cu laptopul deschis?”

„Nu, de ce?”

„Poate la Wikipedia?”

„N-am laptopul deschis”.

„Ok, dacă asta ți-ai pus în cap, ei bine, ai reușit, sunt impresionat”.

„Cred că știu ce gândești. Că-s prea deșteaptă pentru tine. Ei bine, d-aia te-am sunat, ca să-ți arăt că nu-s”.

„Ha, cumva șchiopătăm la logică? Păi tocmai cu strategia asta mi-ai arătat că ești super deșteaptă. Te contrazici singură”.

„N-am decât un neuron”.

„Eh. Așa zici”.

„Nu-ți amintești nimic, nu?”

„La ce te referi?”

„Am fost împreună la grădiniță”.

„La ... grădiniță? Cum ai vrea să-mi amintesc? Chiar am fost?”

„Da, și-mi amintesc. Și când Ana mi-a vorbit de tine, era de parcă te știam bine”.

„Și cam ce ți-a povestit Ana de mine?”

„Păi spune-mi tu, și eu îți confirm. Și-ți spun și eu, și tu-mi confirmi. Cum îți sună?”

„Asimetric. Mi-a zis doar că ești studentă, că lucrezi ceva la office, și că ești singură”.

„Confirm”.

„Acum îmi spui tu”.

„Cum credeai că o voi face? Chiar așa de ușor te lași păcălit?”

„Emma, jocuri d-astea nu-mi plac”.

„Nimeni nu te ține la nicio masă de joc. Intrarea și ieșirea-s după voie”.

Suna cam a pierdere de vreme. O fi fost vreo zăpăcită și exaltată. Asta-i mai lipsea. Auzi, grădiniță! Prieteni vechi, eh?

„Emma, am de terminat ceva pentru office că-s rămas cam în urmă. Weekend-urile astea de mult nu mai sunt pentru noi. Sunt pentru ei. În fine, vorbim după ce mă mai eliberez”.

„Sigur”.

I-a închis telefonul. Poate fusese prea abrupt cu ea. Și Emma i-o întorsese. O merita, dar nu-i păsa. Ducă-se. Da' pentru office n-avea nimic care să nu se fi putut amâna pe luni. Fetele se dădeau ocupate, și el ce era să facă o zi întregă? Adică două, da' dimineața de duminică trebuia să-și arate fața la biserică ca să nu damblagească ai lui, ai Anei, și Ana. Se mutase într-un apartament de unul singur ca să scape de ei, da' socoteala nu-i ieșise precum crezuse. Își băgau nasurile în viața lui fără pic de considerație. Era al

lor, și dacă nu le făcea pe plac, puneau botul. Taică-său îl căuta să-i spună că de supărare mama făcea așa și pe dincolo, unchi-său, că uite cum se purta cu ai lui, și Ana îl lua la ciomăgeală. În concluzie, duminicile erau ratate. După biserică, invariabil urma reuniunea de familie la unul dintre ei la cină. Acolo era adevăratul confesional. Și cum de regulă uita ce spusese cu o duminică în urmă, îl prindeau cu minciuna. Admonestările se țineau lanț. Deși n-avea credibilitate, continuau să-l descoase, și el nu știa ce să mai inventeze. Ieșea de acolo ca un cățel udat de ploaie. Se scutura, și-o pornea, lipa, lipa, mai departe la plimbare.

Da' duminica aia fusese diferită. Emma era acolo cu părinții, și a ținut să-l prezinte. De fapt îi știa din vedere, numai nu știuse că ar fi avut o fată. Și toți ai lui se cunoșteau cu ai ei. Veselie mare, doar că-n capul lui nu era decât cum să se fi putut fofila pe lângă.

„Iar n-ai lumânare? Ia-o p-asta”, i-a întins-o Ana.

Se ținea de capul lui mai rău ca maică-sa. Da' era cu opt ani peste el, mare directoare, măritată, cu doi copii, respectată în comunitate, și dacă el îndrăzne să protesteze, îi alinia pe ceilalți și-l plesnea de nu se vedea. Așa că nu prea avea încotro. Juca după cum îi cânta.

S-a așezat lângă bărbat-său. Țista îndura cu stoicism aerele vară-sii. Da-i venea ușor. Era negustor și mai tot timpul plecat. Și făcea și o grămadă de bani. Așa că era iertat de orice păcat. Nu c-ar fi zis careva c-avea, da' Marcu îl suspiciona. Adică, cum să fie plecat cu săptămâna și să nu calce strâmb? Care n-ar face-o? Ce, era sfânt? Da' ăla nu era să i se spovedească lui.

Preotul bolborosea pe legea lui. Marcu nu pricepea boabă. Armeana nu se prinsese de el. Recunoștea limba dacă era vorbită pe stradă, da' altceva decât niște înjurături nu știa. Când însă ăla o întorcea pe engleză, îl apuca disperarea. Se uita la enoriași ascultând cu smerenie la toate

tâmpeniile, de-i venea să-și facă cruce. Chiar își făcea, da' odată cu ceilalți.

Adunați afară, ai lui și ai Anei s-au pus cu alții pe taclale. Vară-sa cu bărbat-său se lipiseră de un alt grup, și el rămăsese singur cuc.

„Te văd stingher. Ce nu-ți convine?” l-a întrebat Emma încheindu-și paltonul până la gât.

„Nimic. Vreau să zic, nimic care să nu-mi convină. Aștept să ne strângem la ai mei”.

„Nu-mi pari prea entuziasmat, sau greșesc?”

„Ok, dacă ai accepta să ieși cu mine în oraș, atunci n-are ce argumenta și aș scăpa”.

„Cum crezi c-aș îndrăzni să-i privez pe ai tăi de prezența ta?”

„Adică, declini?”

„Găsește-ți în altă parte fata care să răspundă unei asemenea invitații”.

Și-a luat o pauză de gândire. Ce avea invitația lui? Era doar o cină. Și se oferea să-i mai și plătească partea ei, ca să-i țină de urât. Totuși, parcă ceva nu-i sunase nici lui bine.

„Dă-mi voie să reformulez. Te invit la cină. Punct”.

„Și mă rog, ce ai schimbat?”

„După invitația la cină am pus punct. Dincolo de el nu mai e nimic”.

„Ceva vei fi schimbat tu, e adevărat, da' n-ai reparat”.

„Uite, Emma, sunt onest aici. Nici nu ne cunoaștem. Ca să ajungem s-o facem, trebuie să petrecem timp împreună. Am atâta curiozitate cât să vreau să te invit la cină ca să-mi spui ceva despre tine. Dacă și tu ești curioasă, spui frumos 'da', și nu mai despici firul în patru. Și dacă te aștepți să-ți sape vreunul grădina, angajează-l cu ora. Eu nu-s interesat”.

„Ai început-o bine, dar ai sfârșit-o rău. Cu termenii sunt de acord, dar nu așa cum îi enunți. Dacă vrei să-ți proiectezi amprenta alfa masculină peste mine, ai greșit-o. Nu m-atrage. Așa că du-te cu ai tăi. La revedere”.

Abia acum realiza. Fuseseră toți cu ochii pe ei. Așteptau să se întâmple. Îi împingeau unul spre altul de la spate. Simțea și ea la fel sau numai el? I-a trimis un text scurt Rosei: ‘te iau de la bar mâine la șapte’.

Munca o lua în serios. Avea unde crește. Era junior software developer la o firmă enormă furnizoare de componente pentru industria aviatică militară. Taică-său îl tot îndemna să-și ia masteratul. Avea sens ce spunea, dar n-o putea face lucrând la firmă. Și cum era să-și fi pierdut poziția? Ba, adio și cu independența. Ar fi trebuit să se mute îndărăt cu ai lui. Ori de așa ceva nici nu voia să audă. Da’ Ana i-a învățit-o altfel pe deget:

„Doar lucrezi de acasă. Nu-ți cere nimeni să fii fizic prezent nici la office și nici la facultate. Nici n-ar avea de ce să știe unii de alții. Dacă te țin curelele, fă-le p-amândouă odată”.

„Și eu când mai trăiesc?”

„Nu știu, da’ cât încă respiri, aș zice că trăiești. Respiri?”

„Respir”.

„Ei, vezi? Ține-o tot așa”.

Și așa a ținut-o. Iar de duminici fusese scutit. Obținuse învoire de la familie. Băiatul învăța. Când i-au bătut ai lui la ușă era cu Rose. I-a zis să stea cuminte și a închis-o în dormitor.

„Ce-i cu voi?”

„Maică-ta a vrut să vadă dacă ai nevoie de ceva”.

„Nu v-ați plătit abonamentul la telefon? Nu mai merge?”

„Marcu, nu fii obraznic. Și aici parcă-i cocină. Cum stai în mizeria asta?”

„Mama, e ok așa”.

„Ba nu-i. Unde-i aspiratorul?”

„Mama, lasă-l, sunt cam ocupat acum”.

L-a găsit. A vrut să înceapă cu dormitorul. S-a luptat cu ea, dar a deschis ușa. Rose, goală pușcă, contempla peisajul de la fereastră.

„Hai să mergem”, i-a zis maică-sa lui taică-său, și l-a târât afară.

Taică-său nu înțelegea.

„În dormitor e o fufă”, l-a lămurit.

„Aa ...”.

„Nu vii nici la noi, nici la biserică, că ești ocupat. Acum am văzut și cu ce”.

Noroc cu liftul. Îl salvase. Da’ întors în living, a dat roată cu privirea. Toate erau aruncate de-a valma. Umblase doar puțin desculț, și pe tălpi avea negreală. Ok, și ce, mergea și așa.

Ana l-a căutat două ore mai târziu.

„Ai probleme? Fufele nu dau cu aspiratorul? Da’ de gătit, cine-ți gătește? Plătește-le cum trebuie și poate-ți oferă servicii complete. Sau găsește-ți o fată așezată, să aibă grijă de tine. Garantat ieși mai ieftin”.

„Eh”.

„Niciun ‘eh’. Emma a terminat facultatea, lucrează cu normă întreagă la noi, și tot singură e. Ba, te-a mai și plăcut. Săraca, de ar ști ce pramatie ești, numai nu i-o pot spune eu”.

„Tot cu aia te lauzi? Alta nu găsești? Comanda-i blondă cu ochi albaștri”.

„Ești un prost. Nu apreciezi. Și de acum cred că o știi, pentru duminică nu mai ai învoire”.

„Și dacă nu vin?”

„Ha, îndrăznește, atâta-ți spun. Hai că trebuie să le dau ăstora mici să mănânce. Vorbim”.

A ajuns mai târziu, și a întârziat și mai mult până să găsească un loc de parcare. Îl așteptau, toți ai lui și cu ai Emmei și cu alții, adunați în fața intrării la biserică. Se simțea jucat. I-o vărau pe gât pe fată, care fată-l lăsase voalat să înțeleagă c-ar avea de la el ceva expectații neprecizate. Da’ ce-și dorea ea, știa deja: să-i pună căpăstru. Îl năimea cu sentimente ca să-l dresese. Avusese parte și d-

astea. Maică-sa îi mai spălase fețe de perne plânse nopțile pe înfundate. Mersi, n-avea nevoie. Fufele se mulțumeau cu cash. Numai că-l frigeau la buzunar. Și nici nu-i dădeau cu aspiratorul. Da' nu le putea avea pe toate, nu?

„Bună Marcu, mai există?” l-a gratulat Emma cu simulată indiferență.

„Mă vezi c-aș fi o hologramă?”

„Ba nu te văd în niciun fel. Nici n-aș avea cum, că de mult n-ai mai dat p-aici. Ana mi-a spus însă că te-ai înhămat la masterat”.

„Ana spune multe”.

„Și eu ascult”.

„Până n-am făcut cunoștință, nu te-am văzut niciodată la biserică. Cum se face că dintr-odată ai început să bați cărarea?”

„Corelația-i corectă”.

„Adică?”

„Dacă ai umbrelă, înseamnă că o să plouă”.

„Vorbești în dodii”.

„Hai înăuntru că începe slujba”.

L-a întrebat pe bărbatul Anei:

„Emma asta a fost prezentă aici duminică de duminică?”

„N-am dat atenție. De ce, îți place de ea?”

„Nici n-o cunosc”.

„Știu că Ana te lucrează. Din câte am auzit, fata e ok. Da' ia-te după capul tău. Sfatul meu”.

Taică-său i-a sucit-o altfel:

„Fiule, treaba-i serioasă. Odată începută, e greu s-o mai desfaci. Reputația fetei în ochii comunității trebuie apărată. Gândește-te bine”.

O fi fost taică-său român, da' maică-sa așa-l modelase de ajunsese să se creadă armean. Treaba lui. Marcu era însă Canadian. Gândea ca unul. Ana însă gândea în toate felurile.

„Marcu, e unul care a vizitat-o la office. I-a adus bomboane”.

„Și?”

„Și au fost din alea bune”.

„...”.

„Cum stai cu învățatul? Ai progresat, sau te-ai poticnit la cursul introductiv de anatomie?”

„Ce aveți cu mine? Ce v-am făcut? Vedeți-vă de ale voastre”.

„Te-am lăsa de capul tău, da' rătăcești și te risipești. Și tu pierzi. Noi îți vrem binele”.

„Am invitat-o în oraș la cină, și m-a refuzat. A doua oară n-o mai fac”.

„Nu te cred”.

„Întreb-o”.

„Da' cum ai invitat-o?”

„Cum adică? Așa cum se invită”.

„Ia zi-mi și mie”.

„Uf, Ana, mi-e frică de ea. Vrea să mă încalece, și-i prea deșteaptă să nu reușească”.

„Zi-i mersi, că una tot o să ajungă s-o facă, și de-o fi vreo fufă, ai ajunge să-ți blestemi zilele. Chiar e nevoie să-ți aduc aminte?”

Nu. Încearca să tot dea cu bidineaua pe deasupra, da' ieșea de dedesubt. Cum era să uite?

„Bine, nu știu, o să mă gândesc, acum lasă-mă în pace, chiar am de predat mâine ceva”.

O fi avut el de studiat, da' chestia cu ciocolata nu-i picase bine. Cine naiba era ăla?

La intrarea în biserică, sub un soare dogoritor, bărbații se strânseseră într-o parte, și femeile în alta. Nici să fi vrut nu se putea apropia de Emma. Da' după slujbă așa s-a 'întâmpilat' că au ajuns unul lângă altul.

„Bună, Emma, parcă era mai bine înăuntru la răcoare, nu?”

„Da, s-a încins rău. Cum e și cu servicii și cu școală? Am gustat și eu din amăreala asta, da' numai marginal. Tu ai luat-o frontal”.